



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Tribvs Dagobertis Francorvm Regibvs Diatriba Godefridi Henschenii E Societate Iesv

Henschenius, Godefridus

Antverpiae, 1655

VI Childerici vltimi genus regni abdicatio. Regnum Pippino anno DCCL delatum. Theodericus filius Childerici monachus Fontanellensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9599

V I

Childerici ultimigenus, regni abdicatio. Regnum Pippino anno 1000 delatum. Theodericus filius Childerici monachus Fontanellensis.

E Diuisione Caroli Martelli Principatum regni filij eius Karlomannus & Pippinus aliquamdiu absque villo Rege administrarunt. Extat diploma Pippini, quo Ecclesiæ Matisconenfis immunitates confirmantur, cùm hac clausulâ: *Signum Pippini Maioris-Domus. Ego Rodalgus iussus scripsi. Actum Kalendis Ianuarij in anno secundo Principatus eiusdem Pippini in ciuitate Metis in Palatio regio.* Is erat annus 1000, sub cuius initium assumptum esse Childericum vltimum in Regem Francorum, colligimus ex Concilio Sueffionensi tunc habito, ad quod ita præfatur Pippinus: *In Dei nomine & Trinitatis. Anno 1000 ab Incarnatione Christi, sub die vi Nonas Martij & Lunâ xiv, in anno secundo Childerici Regis Francorum, ego Pippinus Dux & Princeps Francorum.* Chronicon Fontanellense in Hugone Abbate tradit *Theodericum Regem fuisse patrem Childerici Regis uouissimi ex genere Merouingorum, cuius filius, aui nomine Theodericus appellatus, ac patre deposito, in Clericum attonsus, in monasterio Fontanellensi collocatus est; vt infra ex eodem Chronico dicetur.* In Genealogiâ Regum Francorum apud Chesnæum tomo 1 pag. 793 dicitur etiam *Theodericus genuisse Hildericum, qui in Sicho monasterio constitutus est.* Monachum esse factum tradit Iperius Abbas Sichiuenfis in Chronico Bertiniano capitulo 6 par. 2 his verbis: *Anno Principatus Pippini viii, id est, anno Domini*

mini IOCCI Pippinus videns Hildericum Regem senem, & . . .
 Reip. in nullo subuentre . . . nuntios misit ad Zachariam Papam . . .
 Audito responso Franci Regem Hildericum attonsum in monachum
 in monasterium istud S. Bertini in Sythiu detruserunt. Quem Ab-
 bas Nantharius in monachum suscepit, & vt melius potuit, eius cu-
 ram egit. Sic quoque Franci Pippinum sibi Regem statuerunt, qui
 de mandato Zachariae Papae coronatus fuit per S. Bonifacium Ma-
 guntinae ciuitatis Archiepiscopum. Extat diploma donationis
 monasterio Epternacensi à Pippino Rege factae, cuius hoc
 est exordium: *In nomine sanctae & indiuiduae Trinitatis. Pippi-
 nus illuster vir, Rex Francorum. Cùm propitiâ Diuinitate ad hoc
 intendimus, vt sanctis locis aliquid muneris impendimus, & rega-
 lis munificentiae commendamus largitatem, & supernam nobis con-
 ciliamus pietatem; proinde notificamus omnibus Christi nostriq; fi-
 delibus, esse locum in regno nostro Epternaca vocatum. Reliqua
 paucis omiſſis leguntur apud Miræum in Notitiâ Ecclesia-
 rum Belgij cap. 20. Hæc additur clausula: Et vt hæc traditio
 nostra, regali auctoritate firmata, inconuulsa permaneat, hanc tra-
 ditionem manu propriâ subterfirmamus, & sigilli nostri impressione
 fideliter sigillamus. Signum Domini Pippini Regis gloriosissimi. Bo-
 nifacius Archicancellarius recognoui, Datum tertiâ Nonas Maij,
 anno Incarnationis Domini DCCLII, Indictione quintâ, anno verò
 Domini Pippini Regis tertio. Actum Compendio palatio in Dei no-
 mine feliciter. Amen. Signum Garobaldi Episcopi. Signum Berna-
 rei Episcopi, &c. Erat signum Pippini litteris nomen eius mo-
 re illius æui exprimentibus efformatum. At descriptum
 cum autographo consentire hoc testimonium confirmat:
 Collationata est hæc copia cum suo originali, & verisona reperta de
 verbo ad verbum & litteris ad litteras, per me infrascriptum Con-
 cily Regie maiestatis Luxemburgensis Prographæum.*

V. Strengb.

Secundùm

Secundùm hoc diploma annus 1000, regni Pippini primus est: quam sententiam confirmant Annales quam plurimi ab auctoribus coæuis aut valdè antiquis conscripti. Quales sunt Annales Francorum auctiores ab anno 1000 ad annum 1000, quo auctor se vixisse testatur, ex MS. Tilianno à Chesnæo tomo 2 à pag. 11 editi: tum Annales Rerum Francicarum ex MS. Bauarico ab Henrico Canisio tomo 3 Antiquæ Lectionis vulgati, ab anno 1000 ad 1000, qui ex MS. Loiseliano continuantur apud Chesnæum à pag. 24 ad annum 1000. Dein Annales Regum Francorum ab Eginhardo Caroli Magni Notario ab eodem anno 1000 ad an. 1000 conscripti. Iisdem consentiunt tum Annales Bertiniani ab eodem etiam anno 1000 ad annum 1000 continuati, tum Annales Metenses ad annum 1000 deducti. Habemus penes nos codicem MS. admodùm vetusto caractere de Historiâ Pippini & Caroli ab nuptiis Ansperti cœptâ, sed cui post annum 1000 mutilo aliqua defunt. In hoc codice post relatam ad annum 1000 bellum Bauaricum & nuptias Pippini, ista traduntur:

Anno 1000 Burghardus Vurzeburgensis Episcopus & Fulradus Capellanus missi fuerunt ad Zachariam Papam interrogando de Regibus in Franciâ, qui illis temporibus non habentes Regalem potestatem, si benè fuisset an non. Et Zacharias Papa mandauit Pippino, ut meliùs esset illum Regem vocari, qui potestatem haberet, quàm illum, qui sine Regali potestate manebat. Ut non conturbaretur ordo, per auctoritatem Apostolicam iussit Pippinum Regem fieri.

Anno 1000 Pippinus secundùm morem Francorum electus est ad Regem, & unctus per manum sanctæ memoriæ Bonifacii Archiepiscopi, & eleuatus à Francis in regno in Sueffionis ciuitate.

Z

Anno

Anno 100CLI Hildericus, qui falsè Rex vocabatur, tonsoratus est, & in monasterium missus.

Anno 100CLII Pippinus, monente S. Bonifacio, quibusdam Episcopatibus vel medietates vel tertias rerum reddit, promittens postmodum omnia restituere.

Anno 100CLIII Pippinus Rex in Saxoniam iter fecit . . . eodemq; anno Stephanus Papa venit in Franciam . . .

Anno 100CLIV supradietus Apostolicus Stephanus confirmavit Pippinum unctioe sancta in Regem, & cum eo inunxit duos filios eius Dominum Karolum & Carlomannum in Regibus: & Dominus Bonifacius Archiepiscopus in Frisia nuntians verbum Domini & predicando Martyr Christi effectus est. Hæc ibi, quæ ferè eadem in reliquis Annalibus citatis narrantur: uti etiam secunda à Stephano Papâ unctio anno 100CLIV facta: quam etiam refert Iperius, additque: Huius secunda coronationis Pippini tempore Rex Hildericus monachus huius ecclesiæ obiit. . . Nec multo post Abbas Nantharius migravit ad Dominum. & mox capitulum 7 ita incipit: DAGOBER TIS huius loci Abbas VII rexit monasterium à tempore secunda coronationis Pippini Regis, ferè usque ad obitum ipsius: qui contigit VIII Kalend. Octob. anni 100CLXVIII.

Chronicon Fontanellense hætenus dicta confirmat, ac filium Childerici ultimi suggerit his verbis: Huic egregio Patri Austrulfo edidit gloriosus Rex Pippinus privilegium quoddam suæ auctoritatis: in quo præcepit, ut nullus Iudex nec exactor reipublicæ Francorum, ad causas audiendas ac fræda exigenda, nec fideiussores accipiendos, nec ad ullam exacturam gerendam, in potestatem huius cænobij ingredi audeat: sed sub perenni suâ defensione ac protectione secunda in æternum ab omni querimoniâ valeret permanere. Quod privilegium in scriniis huius nostri monasterij promunere sacro adhuc conseruatur. Editum est anno Dominicæ Incarnationis septingentesimo quinquagesimo, die octavo Iduum Iunia-

rum, Vermeriâ palatio regio. Quo anno idem gloriosus Pippinus, ex consultu B. Zachariae Papae urbis Romae, à B. Bonifacio Archiepiscopo unctus, Rex constituitur Francorum, ablato Principis nomine. Unde rumor potetiae eius & timor virtutis in uniuersas transiit terras. Et Hildericus Rex Merouvingorum ex genere ortus, depositus, tonsusq; ac in monasterio S. Audomari, quod dicitur Sythiu, trusus est. Cuius filius, nomine Theodericus, in hoc monasterio anno sequenti Clericus effectus, collocatus est. In eodem Chronico, in Wandone Abbate, annus quintus Regis Pippini numeratur Dominica Incarnationis, DCCLIV, quo loco agitur de miraculis patratis ope S. Seruatij, de cuius Reliquiis particulas Wando Traiecto, ubi in exilio aliquamdiu fuerat, Fontanelam attulerat.

V I I

S. DAGOBERTVS Sathanacensis Patronus, Martyr habitus: incertum an regia stirpis.

S Athanacum vrbs Lotharingiae perquam munita, in confiniis Ducatus Luxemburgensis ad flumen Mosam, sacras Reliquias S. DAGOBERTI à pluribus seculis adseruat. De hoc DAGOBERTO inquirimus, quis fuerit. Alij solùm Martyrem appellant: alij Regem Francorū; sed Confessorem quidam, nonnulli Martyrem. Antiquissimum monumentum, in quo illius memoria reperitur, extat in Chartulario monasterij Gorziensis, scriptum anno CIX, quo ecclesiam S. DAGOBERTI tradidit monachis Gorziensibus Godefrius Barbatus Lotharingiae Dux, filius Gothilonis Ducis: cuius diplomatis partem hîc damus.